

Poština plačana v gotovini.

Mali trgovec

— kret. — prilog.

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 23. avgusta 1930.

Štev. 34.

Nemška vlada proti kartelom.

O kartelih smo že govorili v našem listu ter ugotovili, da je njih glavni namen: ščitili koristi v kartelu združenih industrijcev ali veletrgovcev. Slaba stran kartelov je ta, da s pomočjo združenih sredstev, potem obvez, ki jih podpišejo včlanjeni kartelniki, mnogokrat diktira cene, ki so na škodo konsumentov, pa tudi trgovcev, pretirano visoke. Ta možnost je dana zlasti v onih državah, kjer so v kartelih za poedine fabrikate ali za poedine vrste konsumnega blaga včlanjeni vsi producenti istega blaga. Dogaja se sicer, da se nekatera podjetja, ki bi se lahko združila v obstoječem kartelu, nočejo upisati. Taka podjetja pa, zlasti če so v veliki manjšini, so navadno zapisana poginju, ker kartel v takih slučajih nastavi cene tako nizko, da jim nekartelirani producenti ne morejo konkurirati, oziroma da vzdrže konkurenco le gotovo, kratko dobo, na kar so prisiljeni opustiti obratovanje, ali pa zaprosili za vpis v kartel.

Menda ni potreba posebej poudarjati, da je pretirana konkurenca gospodarstvu in še posebej trgovstvu prav tako škodljiva, kot pretirano visoke cene. Dosedanje izkušnje uče celo, da so pretirano visoke cene, zlasti za kartelno blago, trgovstvu celo bolj škodljive kot pretirana konkurenca izven kartelov.

Pretirano visoke cene sicer polnijo žepe proizvajalcev, zmanjšujejo pa kupno moč konsumentov ter tudi trgovcu običajno ne nudijo toliko zaslužka kot nekartelirano blago. Delež, ki ga imajo

pretirano visoke cene pri poslabšanju splošne gospodarske konjunktуре, ni ravno neznačen. Obenem pa je trgovec običajno navezan, da mora prodajati baš kartelno blago, dasiravno ima morda v nekaterih slučajih na razpolago že drugo blago. Kapital, s katerim razpolagajo karteli je mnogokrat tudi trgovcu — detajlistu prav tako nevaren kot nekarteliranemu producentu. V takih slučajih se vrže kartel običajno na lokalno konkurenco, ki »upornika« navadno uniči, ali pa vsaj prisili k nabavi in prodaji izključno kartelnega blaga.

Pretirana konkurenca je po večini le lrenulnega pomena, če izhaja samo od strani poedinih trgovcev, ker mora prej ali slej prenehati in se ustalili vsaj pri solidnih cenah. Velikokrat pa je uničujoča za konkurenco izvajajočega trgovca. Drugače pa je z organizirano konkurenco, ki jo sistematično izvajajo karteli, ker le ti razpolagajo predvsem z zadostnim kapitalom; v mnogih zadevah tega konkurenčnega boja pa jim stoji na strani celo zakon sam.

Državni karteli imajo sicer velik gospodarski pomen, če bazira njih trgovina na solidnih cenah, ker v takem slučaju posameznim podjetjem določijo gotove prodajne okolišče in jim na ta način dajejo možnost plasiranja gotove množine blaga in istočasno skrbijo za to, da država v primerni potrebi zaščiti domačo produkcijo, kakor tudi za to, da je produkcija v skladu s konsumom. Poleg tega pa urejujejo način izdelave, tipiziranja itd.

Manj pomena za državno gospodarstvo imajo mednarodni karteli, v katere se združujejo državni karteli. Mednarodni karteli namreč po ločnih kvotah ugotove konsum in produkcijo kartelnih proizvodov v posameznih državah ter določijo prodajne rajone za proizvode kartelnikov iz držav z nadprodukcijo v državah z manjšo produkcijo, obenem pa tudi najvišjo dovoljeno produkcijo za posamezne kartelnike.

Ta politika, kakor ima navidezno lepo lice zaščite producentov, ima poleg tega v glavnem tri slabe strani, in sicer: 1. za države z manjšo produkcijo, ker skrbi tamošnji kartel dogovorno za to, da na uvoženo kvoto ni uvoznih carin, vsled česar se zmanjšajo državni dohodki iz carin; 2. onemogoča ustanavljanje tovrstne industrije v državi z manjšo produkcijo ter navadno tudi vsled posebnih dogovorov ovira razmah že obstoječe državne industrije in 3. zmanjšuje s previsokimi cenami neovirano konsumno moč ter obenem slabo vpliva na gospodarsko konjunkturo. Korist od trgovske politike mednarodnih kartelov imajo samo kartelniki sami, in sicer večjo v onih državah, kjer je produkcija kartelnega bla-

ga cenejša ter manjšo v državah z dražjo produkcijo kartelnega blaga.

Proti domačim kartelom, ki niso združeni v mednarodnih kartelih, ima država med drugimi sredstvi tudi uspešno orožje v tem, da za dolične proizvode odpre carinske meje, ako so cene domačih proizvodov pretirano navile. Težje stališče ima nasproti kartelom, ki so združeni v mednarodnem kartelu, ki sam skrbi za to, da pride blago kartelnikov na trg in ima mogočen vpliv na vse vlade, iz katerih izvirajo državni karteli. Vendar pa državi tudi v tem slučaju ne primankuje uspešnega orožja, med katerim zavzema zlasti monopol glavno mesto.

Novi nemški finančni zakon se je moral spričo preliranih cen nekaterih kartelov prilagoditi potrebam splošnega državnega gospodarstva ter predvideva posredovanje države pri vseh predmetih kartelov, katerih visoka cena ni ekonomsko utemeljena in uničuje obenem vsako pravno moč med kartelniki sklenjenih pogodb in z njimi vezanih dolžnosti kateregakoli značaja. Poleg tega pa daje vladi pooblastilo, da sme v vsakem slučaju kartelnike prisiliti k znižanju cen poleg carinskih in drugih pomočkov.

Uprava trgovne.

(Nadaljevanje.)

Popolnoma izgubljene terjatve smo v celotnem znesku (Din 5.000.—) odpisali ter moramo to izvršiti tudi v glavni knjigi z rdečilom. Vendar pa obstoji še vzporedni račun **dubioznih dolžnikov**, ki je izkazoval v lanskim bilanci (1) . . . . . Din 15.000.—
letošnji, posebni seznam
pa kaže . . . . . „ 12.000.—
in smo razliko . . . . . Din 3.000.—
za katero se je stanje dubioznih dolžnikov med poslovnim letom znižalo, izkazali v računu zgube in dobička kot dobiček. Pač pa moramo za to izkazati kot pasivno postavko v bilanci celotno stanje spornih dolžnikov, ker stojimo na stališču, da negotovih premoženjskih delov ne izkazujemo, a je znesek Din 12.000, predstavljajoč naše

sporne terjatve nasproti odjemalcem v bilanci kot aktivna postavka zapopaden v celi vrednosti pri računu odjemalcev, vsled česar ga istočasno izkažemo kot naša pasiva.

Račun denarnih zavodov,

v katerem vodimo skupno na enem računu naše dolgove in naše naložbe pri denarnih zavodih, nam v otvoritveni bilanci in v računu v glavni knjigi kaže dvojni saldo, in sicer pasivo (naše dolgove) v znesku (1) . . . . . Din 430.000.—
ter aktivno (naše naložbe) (1) . . . . . „ 120.000.—
Pasivna postavka je tedaj večja za . . . . . „ 310.000.—
k temu prištejemo prejemke (debelne

postavke) med poslov- nim letom (2)	„ 1,040.000—
in debetne obresti, ki smo jih koncem leta pripisali našim dol- govom (3)	„ 42.000—
Skupaj znašajo tedaj naše debetne po- stavke	„ 1,392.000—
Odbijemo pa izdalke za ta račun (kredit- ne postavke) med letom (2)	„ 1,104.800—
in kreditne obresti na- ložb, ki smo jih med letom istotako pri- pisali glavnici (3)	„ 11.000—
Tedaj so naša pasiva na tem računu še no za	Din 276.200—
večja od aktiv.	

Izveček pa, ki smo ga napravili iz računov posameznih denarnih zavodov in ki se tudi ujema z letnimi izvlečki, katere smo prejeli od denarnih zavodov samih, nam priča, da znašajo naši dolgovi pri bankah koncem leta

naše naložbe pa	„ 115.000—
Na podlagi teh virov ugotovljena razlika	„ 276.200—

nam potrjuje, da so pravilni tako izvlečki, kot račun v glavni knjigi. Za sestavo bilance imamo tedaj tu zopet dve postavki: Din 115.000—, ki izkazujejo stanje naših naložb pri denarnih zavodih, vsled česar jih izkažemo pod aktiva — in Din 391.200—, ki predstavljajo stanje naših dolgov pri denarnih zavodih ter jih izkažemo v bilanci kot pasivno postavko.

Račun premičnega inventarja,

izkazan v otvoritveni bilanci (1) z vred- nostjo	Din 12.500—
se je med letom po- množil za nove na- kupe (2)	„ 21.000—
ter je izkazoval ob zaključku vrednost po 10 % odpisu vrednosti (3)	Din 33.500— „ 3.488,88
pa znaša njegova bi- lančna vrednost	Din 30.011,12

Ta znesek predstavlja naš premoženjski del, vsled česar ga izkažemo v bilanci pod aktiva.

Račun nepremičnega inventarja

nam ob sklepu leta kaže sledeče lice: vrednost začetkom leta (1)	Din 140.000—
nakupi med letom (2)	„ 60.000—
skupaj	„ 200.000—
med letom smo od- prodali (2)	„ 20.000—
in koncem leta odpi- sali na vrednosti 2% (3)	„ 3.600—

Vrednost nepremične-
ga inventarja . . . . . Din 176.400—
izkažemo kot naš pozitivni premoženjski del v bilanci pod aktiva.

Račun vrednostnih papirjev,

izkazan začetkom leta z vrednostjo (1)	Din 22.000—
se je med letom po- množil vsled novih nakupov (2) za	„ 32.000—
skupaj	Din 54.000—

Ob popisu imovine koncem leta pa smo sestavili tudi seznam vrednosti naših efektov po kurzu na sklepni dan ter smo našli, da znaša skupna kurzna vrednost naših papirjev Din 50.500—, vsled česar tudi samo to vsoto izkažemo v bilanci kot aktivno postavko, dočim smo razliko Din 3.500— izkazali kot kurzno izgubo v računu zgube in dobička (3).

Račun blaga.

Blagovni račun tvori pri sestavi bilance izjemo, ter vrednosti blagovnih zalog ne doženemo iz glavne knjige, marveč ugotovimo vrednost blaga potom posebnega popisa (inventure), o čemer smo že govorili. Ako vodimo blagovno knjigo po opisanem načinu, primerjamo vrednost najdene zaloge z vrednostjo, ki jo izkazuje blagovna knjiga. Če smo naleteli na razlike, primerjamo popisane množine posameznih vrst blaga z odgovarjajočimi računi v blagovni knjigi, da na ta način doženemo, pri katerih predmetih je v glavnem nastala razlika ter ugotovimo, na kak način je to blago izgubilo.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Srednjeevropska žetev.

Prvi zanesljivi podatki o slanju žetve v važnejših državah kažejo v primerjavi z lansko letino (izraženo v milijonih kvintalov) sledečo sliko:

Nemčija:		
	1930	1929
rž	85.2	81.5
pšenica	38.4	33.5
ječmen	29.2	31.8
oves	59.7	73.8
	212.5	220.6

Avstrija:		
	1930	1929
pšenica	3.12	3.01
rž	5.15	4.88
ječmen	0.14	0.14
oves	2.19	2.56
	10.60	10.59

Madžarska:		
	1930	1929
pšenica	18.9	20.4
rž	6.9	7.9
ječmen	5.2	6.8
oves	2.3	4.1
	33.3	39.2

Bolgarija:		
	1930	1929
pšenica	16.9	9.0
rž	2.6	1.9
ječmen	4.3	2.3
oves	1.3	1.5
ostalo	1.3	0.9
	24.4	15.6

Romunija:		
	1930	1929
pšenica	41.5	27.5
rž	5.0	3.4
ječmen	24.7	27.4
oves	11.2	13.6
	82.4	71.9

Jugoslavija:		
	1930	1929
pšenica	24.2	25.9
ječmen	4.2	4.1
rž	2.4	2.1
oves	3.4	3.5
ostala	0.4	0.5
	34.6	36.1

Ali ste poravnali naročnino?

Izvajanje novega vinskega zakona.

Dne 18. t. m. je stopil v veljavo novi pravilnik za izvajanje vinskega zakona, katerega namen je, očuvati konsumenta pred izkoriščanjem od strani trgovcev in ločilcev.

Službene Novine z dne 14. t. m. objavljajo ta pravilnik ter je imenovan za šefa celokupne vinske kontrole g. B. Ranković, načelnik v kmetijskem ministrstvu. Vinarska nadzorstva z nadzorniki na čelu pa se ustanove pri vseh banskih upravah.

Novi pravilnik za izvajanje vinskega zakona prepoveduje razredčevanje vina z vodo, več kot dovoljeno dodajo sladkorja, ponarejanje vin in ojačevanje z alkoholom, prodajo vin pod napačnimi imeni, kakor tudi prodajo pokvarjenih vin.

Določeni kontrolni organi bodo vršili svojo službo zlasti pri točilcih, kjer

imajo pravico dostopa v vse prostore gostilničarja ali točilca in smejo vzeti vzorce vseh vin, ki se jim zde sumljiva, da jih dajo analizirati pri odredenem preizkuševališču. Vzorce smejo vzeti tudi od onih vin, ki stoje že gostom servirana na mizi, da se prepričajo, če niso bila vina pozneje zmešana.

Za ugotovljene prestopke vinskega zakona so predpisane zaporne kazni od 7 dni do treh mesecev in poleg tega tudi denarna globa od 100 do 30 tisoč Din.

Novi vinski zakon, kakor je strog, bo gotovo zelo koristil solidni vinski trgovini in dvignil tudi ugled naših vin v inozemstvu, dočim bo nesolidna konkurenca s ponarejenimi vini prej ali slej morala izginiti.

Motvoz Grosuplje.

Še o reformi davka na poslovni promet.

V zadnji številki poročamo o reformi davka na poslovni promet, ki bo stopilo po vsej priliki v veljavo z novim letom.

Preuranjeno bi bilo domnevati, da se bo s tem davek na poslovni promet močno znižal, ker se pripravlja navzlic samo enkratni obremenitvi blaga s prometnim davkom posebna tarifa za vsako vrsto blaga na najmanjši podlagi enega odstotka. Doslej je bila obremenitev s prometnim davkom na posamezne vrste blaga sicer mestoma nepravilno razdeljena, in je v glavnem podraževala zlasti doma izdelano blago; pri nekaterih vrstah večkrat, pri drugih zopet v manjšem razmerju. Tudi uvoženo blago je bilo podvrženo prometnemu davku tolikokrat, kolikorkrat je prešlo iz rok v roke, predno je dospelo do konsumenta.

Zanimivo je, da je bil ravno sedanjí prometni davek predmet največjih priložb od strani trgovcev, dasiravno je razmeroma prav majhen ter je državi donasal letno le okoli 200 milijonov dinarjev. Odpor je nastal predvsem proti nepravilni razdelitvi tega davka na posamezne vrste blaga in še bolj vsled silnosli, ki jih je trgovcu povzročalo vodstvo knjige o izvršenem prometu.

Konture reformiranega davka kažejo, da trgovcu-delajlistu v veliki večini poslej sploh ne bo treba voditi knjige o izvršenem prometu, ker bo za uvoženo gotovo blago plačal prometni davek in vodil knjigo opravljenega prometa samo uvoznik, za doma izdelano blago pa samo proizvajalec, ker je reforma izvršena na principu, da se od vsakega blaga plača prometni davek samo enkrat, ne glede na to, skozi koliko rok gre, predno pride do konsumenta samega.

Seveda ni s tem rečeno, da bo trgovec kot posredovalec med producentom, oziroma uvoznikom in konsumentom tega davka proš, ker daje novi zakon uvoznikom in producentom pravico, da prometni davek ob izstavi fakture preprodajalcu tudi posebej zaračunajo, pri gotovih predmetih pa ce-

lo uvaža dolžnost zaračunavanja prometnega davka ob izstavi fakture.

Važno bo tedaj za trgovca, da se po uvedbi novega zakona o davku na poslovni promet pred nakupom blaga vedno informira, je li v nakupni ceni **zapopaden tudi davek na poslovni promet ali ne** — in kakšen je davčni odstotek, ki se plača od nakupljenega blaga?

Zaračunavanje prometnega davka na fakturi je dovoljeno samo za ono blago, ki je podvrženo skupnemu davku na poslovni promet in samo za one prodajalce, ki so dolžni voditi knjigo o opravljenem prometu (uvozniki — industrija in drugi producenti blaga za prodajo).

Bolj kompliciran bo reformirani prometni davek za polizdelke in za surovine za predelavo, ker ne bo mogoče vseh surovin obdavčiti samo enkrat do končne izdelave. Za to se bo v nekaterih slučajih predelava surovine ali polizdelka v gotovo blago oziroma v polizdelek smatralo kot novoizdelano blago, seveda z nižjim davčnim odstotkom, ker se bo skušalo upoštevati davek, ki je bil plačan za surovino, oziroma za polizdelek.

Večina obrtnih podjetij, ki izgotavlja blago za preprodajo bo tedaj še vedno obvezana voditi knjigo v opravljenem prometu.

Pri uvoženem blagu se bo plačeval skupni prometni davek od fakturne vrednosti in vseh drugih dajatev: voznine, carine in slično. Ako uvoznik ne predloži overjenega računa, se vrednost blaga določi po običajnih cenah. Skupnega prometnega davka bo oproščeno blago, ki se uvaža za povračilo ali za oplemenitev in ono blago, ki je oproščeno carine.

Pri uvoženih poštnih pošiljkah se bo kot podlaga za vrednost uvoženega blaga vzela desetkratna vrednost plačane carine. Če pa je blago carine oproščeno, mora prejemnik vrednost deklarirati.

Prometni davek za uvoženo blago bodo pobirale carinarnice obenem z drugimi dajatvami. Seveda ne bo po-

treba za uvoženo blago, od katerega je že itak ob uvozu plačan prometni davek, voditi knjige o opravljenem prometu.

Izvozno blago je prometnega davka oproščeno ter sme izvoznik zahtevati povračilo zneska, ki mu je bil od našega producenta zaračunan kot prometni metni davek, zahtevali tekom 6 mese-davek, tekom 6 mesecev na podlagi knjige o opravljenem prometu. Ako pa je kupil blago od drugega trgovca (ne

producenta) v naši državi, in ga izvozil, mu gre povračilo 75% plačanega in zaračunanega prometnega davka.

Reformirani prometni davek ima tedaj to dobro lastnost, da obremenjuje vsako blago samo po enkrat ter razvezuje večino trgovcev dolžnosti vodstva knjige o opravljenem prometu, dočim skupnih državnih prejemkov iz naslova prometnega davka ne bo znižal, vsaj znatno ne.

Iz poslovanja naših bank v letu 1929.

Poročilo Društva bančnih zavodov v Dravski banovini izkazuje v skupni bilanci vpisanih bank za leto 1929 med drugim gotovino v blagajnah 83·6 milijonov dinarjev, dočim je bilo koncem leta 1928 izkazane gotovine 58·8 milijonov. Z razmeroma majhnim številom bank je že gotovina v letu 1928 zelo visoka, a se je lani še povišala za 24·8 milijonov dinarjev.

Značilno je tudi, da se je stanje posojil znižalo tekom enega leta od 1156·70 na 1080 milijonov dinarjev, tedaj za 76·7 milijonov dinarjev, ki so bili vzeli iz gospodarskega življenja tekom enega samega leta, dasiravno se je stanje vlog pri bankah v istem letu zvišalo od 690·6 na 746·4 milijone dinarjev, tedaj za 45·8 milijonov dinarjev.

Naraščanje razpoložljive blagajniške imovine in nenavadno znižanje posojil priča, da banke bodisi niso imele prilike, naložiti preoslanjajočo gotovino v posojilih, kar je spričo visoke obrestne mere lahko razumljivo, oziroma so pogoji prestrogi za bančna posojila, zlasti dolgoročna, ki pridejo kot gospodarsko-investicijska posojila predvsem v poštev.

Gotovo je samo eno: potreba po kreditih v našem gospodarstvu ni danes nič manjša kot je bila predlansko leto; nasprotno se je potreba po kreditih z naraščajočim obratovanjem celo zvišala in je povpraševanje po kreditih iz dneva v dan vedno večje. Visoka obrestna mera pa solidnemu podjetju brani kreditno investicijo, ker bi mu vsled nerentabilnosti samo škodovala.

Nesolidna podjetja pa, ki se navadno ne ozirajo na višino obrestne mere, običajno tudi nimajo onih kreditnih sposobnosti, ki so predpisane za garancijo.

Iz podatkov računa zgube in dobička razvidimo, da je navzlic povišanju mrtvo ležeče blagajniške gotovine in znižanju kreditov dobiček isti kot predlansko leto (12·3 milijona dinarjev). Davčne dajatve bank so se v enem letu znižale od 4 na 2·2 milijona dinarjev. Do biček bank je ostal isti, dasiravno so se odpisi zvišali v enem letu od 2·1 na 7·4 milijona dinarjev. Ob normalnih odpisih bi se tedaj izkazani dobiček še povišal za 5·3 milijona dinarjev.

Da je stanje naših bank več kot ugodno, priča tudi dejstvo, da se je stanje rezervnih fondov v enem samem letu dvignilo od 32·3 na 42·2 milijona dinarjev, tedaj skoraj za eno tretjino.

Poročilo omenja tudi željo naših bank po ustanovitvi lastne bančne zbornice, v kateri naj bi bile vpisani tudi vsi drugi denarni zavodi in molivira to svojo željo s tem, da imajo banke pri vzdrževanju skupne Zbornice TOI velike stroške, a razmeroma majhne koristi.

Prav to letno poročilo pa priča, da je delovanje skupne zbornice bankam vsaj prav tako koristno kot katerikoli drugi gospodarski panogi, ker je izven dvoma, da bi se v sedanji krizi katerakoli od njih mogla pohvaliti z vsaj za polovico tako dobrim uspehom v letu 1929 kot ga izkazuje stanje bank.

Gospodarske beležke.

Agrarna konferenca v Varšavi.

Naša vlada je prejela poziv k udeležbi konference agrarnih držav, ki bo pričela zasedati koncem tek. meseca v Varšavi. Vlada je določila kot delegacijo komisijo gospodarskih strokovnjakov, kateri bo načeloval eden od aktivnih ministrov.

Letošnja žetev.

Po poročilih poljedelskih oddelkov posameznih banovin je stanje letošnje žetve sledeče:

Pšenica: pridelek 24,223.371 meterskih stotov, to je 6.31% manj kot lani, oziroma 9.90% več kot povprečna letina.

Rž: pridelek 2,428.958 meterskih stotov, tedaj za 15.65% več kot lani, oziroma 46% več kot povprečna letina.

Oves: pridelek 2,414.879 meterskih stotov, kar je 31% manj kot lani in 29.5% manj kot pridelek povprečne letine.

Koruza obeta letos boljši prinos kot lani in obenem višji kot je ob povprečnih letinah, vendar se množinsko pridelek še ne more oceniti. Pšenica, kot glavni žitni pridelek, je sicer nekaj zadržala nasproti lanskemu letu, vendar pa je še vedno visoko nad povprečno letino.

Madžarska zabranjuje uvoz in prevoz našega grozdja.

»Jugoslovenski Lloyd« poroča, da je Madžarska nenadoma zabranila uvoz in prevoz našega grozdja in ga dovoli samo v posameznih slučajih za posamezne vagonne na podlagi posebnih prošelj, katerim mora biti priloženo spričevalo fito-patološkega zavoda. Ker smo ravno sedaj v izvozni sezoni svežega grozdja, ki ga dnevno odpremimo preko Novega Sada 8-10 vagonov in so bili že na podlagi te odredbe zadržani vagoni na polu, bo ta nenadna in nenavadna odredba našim vinogradnikom občutno škodovala.

Naša vlada je vložila protest pri madžarskem poslaništvu ter zahtevala pojasnilo, ker je ogrožen zlasti naš uvoz na Čehoslovaško.

Trošarina za alkoholne pijače.

Zbornica za TOI v Novem Sadu je naslovila na trgovinskega in poljedelskega ministra spomenico, v kateri želi, da se banovinske trošarine na alkoholne pijače:

1. pobirajo potom občinskih ali banovinskih organov na podlagi državne trošarine;

2. da se zamore ta trošarina plačevali obračunsko kot državna trošarina;

3. da se plača trošarina samo za one predmete, ki so obremenjeni z državno trošarino;

4. da se imajo vse državne olajšave in odpisi nanašati tudi na banovinsko trošarino;

5. da se za ono blago, ki se izvozi iz ene banovine v drugo, plača trošarina samo v izvozni banovini ter jo potem banske uprave medsebojno odračunajo.

Hmeljski pridelek.

Dasiravno v pretečenem letnu vsled hladnega vremena hmelj v Savinjski dolini še ni docela dozorel, so ga pričeli nekateri hmeljarji že obirati. Hmelj je sicer dobre kakovosti, vendar pa bo letina za približno 40% manjša kot lani. Glede cen je še vedno nejasno, vendar se upajo doseči višje kot lani, ker že prve v inozemstvu sklenjene kupčije kažejo porast cene za 10-20 odstotkov nasproti lanskim. Poleg tega pa je tudi zanimanje za naš hmelj v inozemstvu večje, zlasti ker je splošen pridelek manjši, ne glede že na zmanjšano površino hmeljnikov.

Letina je zlasti na Bavarskem neugodna ter trpijo nasadi močno na peronospori.

Ista poročila so tudi iz drugih hmeljarskih krajev in je pridelek povsod manjši kot lani, pa tudi manjši kot se je pričakovalo. Splošno se računa, da bo letos za četrt milijona stotov manj pridelka ter ga ne bo ostalo nič nad porabo pivovarn v tekočem letu.

Naš Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu ima iz inozemstva veliko povpraševanje po hmelju ter naj interesenti za izvoz v inozemstvo obrnejo nanj za pojasnila.

Monopolski dohodki v prvem polletju.

Dohodki monopolske uprave v prvem polletju izkazujejo 1.109.660.913/37 Din nasproti 1.055.123.027/79 Din v lanskem prvem polletju; tedaj so se zvišali za 54:5 milijona dinarjev.

Posamezni dohodki (v milijonih dinarjev) izkazujejo v primerjavi z lanskim prvim polletjem sledeče vsote:

	1930	1929
lobak	834	780.4
sol	96.4	88.6
petrolej	53.5	58.5
žito	62	52.9
papir za cigar.	59.4	68.2

Zvišali so se tedaj monopolski dohodki (v milijonih dinarjev) pri lobaku za 53:6, pri soli za 7:8 in pri žitu za 9:1, znižali pa pri petroleju za 5, pri cigaretnem papirju za 8:8 in pri raznih za 2:2 milijona dinarjev.

Za znižanje občinskih in banovinskih davščin.

Vse gospodarske zbornice so naslovile na finančno ministrstvo prošnjo, naj se določi način pobiranja in sorazmerna višina za občinske in banovinske davščine. Ker so banovinske in občinske davščine ponekod res previsoko predpisane, je finančni minister obljubil ukreniti vse, da bo odmera povsod sorazmerna in pravična.

Kontrola nabavljalnih zadrug.

Organi finančnih kontrol so pričeli v vsej državi izvrševati kontrolo nad nabavljalnimi zadrugami, ker se je pokazalo, da je mnogo zadrug prodajalo blago tudi nečlanom. Zadruge, ki se bavijo s prodajo blaga nečlanom, bodo kaznovane in razpuščene.

Promet na Sušaku

narašča od dneva do dneva ter prisilniške, naprave in uslužbenci komaj zmagujejo delo, dasiravno traja noč in dan. Poleg poživiljenega obalnega prometa se naglo razvija tudi prekomorska plojba ter je stalno nekaj prekoceanskih parobrodov v luki. Tako se sedaj naklada blago na devet prekomorskih velikanov obenem.

Povišani dohodki naših železnic.

Poročilo generalne direkcije državnih železnic izkazuje v pretečenem proračunskem letu 1. aprila 1929 do 31. marca 1390 3.007.6 milijona dinarjev skupnih dohodkov (leta 1928/29 = 2.610.3 milj. Din) ter so dohodki za 162:2 milj. dinarjev višji kot je bilo predvideno s proračunom.

Najbolj so narastli dohodki tovarnega prometa, ki so izkazovali lani 1792.6, letos pa 2.149.1 milijona dinarjev in sicer vsled ugodne lanske izvozne sezone, pa tudi zaradi satlno povišanih tarif za premog, drva in gradbeni les.

Investicijska dela v Beogradu.

Beogradska občina je sklenila najeti posojilo za tlakovanje cest v okolici. Prvočno je mislila najeti le 45 milijonov dinarjev. Denarni zavodi pa so ji ponudili 75 milijonov proti devetodstotnemu obreslovanju, poleg tega pa še državna hipotekarna banka in Poštna hranilnica daljnih 50 milijonov po osem odstotkov. Mestna občina bo najbrže najela oboje posojil ter jih uporabila za investicijska dela.

Ako pogledamo na ceste v ljubljanski okolici, bodisi dolensko, nofransko, gorenjsko ali dunajsko cesto, moramo priznati, da nosijo v svoji razdrapanosti rekord v celi državi ter pomenijo ob vedno naraščajočem prometu že življensko nevarnost.

Krošnjarenje prepovedano.

Ministrstvo za Irgovino in industrijo je na prizadevanje gospodarskih organizacij izdalo odlok o prepovedi krošnjarenja na podlagi člena 24 zakona o obratih. Krošnjarenje je dovoljeno odslej samo za jestvine, brezalkoholne pijače ter za predmete domače (hišne) industrije in za knjige ter časopise.

Ta odredba pa se nanaša samo na ozemlje stare Srbije, dočim ostane pri nas za enkrat še pri starem.

Nova najdišča cinka.

Ob priliki večjih del v svinčenih rudnikih v Trepči pri Kosovski Mitrovici so našli velika ležišča cinka. Dosedanji poizkusi pričajo, da je to najbogatejši cinkovi rudnik v državi.

Pred izvozom stare koroze.

Po poročilu Privilegiranege izvoznega društva je v naši državi še okoli 22.000 vagonov stare koroze za izvoz. Ker so najdeni kupci, bo koroza izvožena do konca septembra.

Naš izvoz sadja na Dansko.

Izgledi za izvoz našega sadja, posebno jabolk in hrušk na Dansko so prav ugodni ter so tudi tamošnje tržne cene vsled minimalne carine primerne. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu je stopil v zvezo z danskimi uvozniki.

Nova tvornica svile.

Skupina francoskih industrijalcev iz Lyona zgradi v bližini Gjergjelije veliko tvornico svile, ki bo v stanu pokrivati vse potrebe Balkana.

Proti nezakoniti trgovini na deželi.

Vlada je naročila banskim upravam, naj strogo pazijo potom svojih organov, da se na deželi ne bo več vršila nezakonita trgovina, ki škoduje vsemu gospodarstvu, posebno pa podeželskim trgovcem.

Prelom trgovinskih pogajanj z Avstrijo.

Radi nepopustljivosti Avstrije so bila naša pogajanja za revizijo trgovinske pogodbe te dni definitivno prekinjena ter se je naša delegacija vrnila domov. V veljavi ostane vsled tega še vedno naša stara trgovinska pogodba.

Eksplotacija državnih posestev.

Vlada proučuje vprašanje rentabilnosti državnih posestev: rudnikov, gozdov in kmelij. V kolikor so ta posestva v državni režiji nerentabilna, se bodo oddala privatnikom v upravljanje in izkoriščanje potom javnih dražb.

Zanimanje za divjačino, domače zajce, in golobe.

Naš zavod za pospeševanje zunanje trgovine je prejel iz Anglije povn naj se obrnejo na omenjeni zavod pod praševanje za dobavo naše divjačine, zlasti jerebic in fazanov. Interesenti št. 4412.

ERJAVEC FRANC
trgovina usnja
Ljubljana, Stari trg št. 11a

Posledice avstrijske prepovedi uvoza svinj.

Ker je Avstrija iz še vedno neulemljenih vzrokov prepovedala uvoz naših svinj, je s tem prizadejan zlasti gospodarstvu v Prekmurju težak udarec, ker je v glavnem ono zalagalo Avstrijo s tem blagom. Nekatere klavnice sploh ne koljejo več prašičev za izvoz. Energični ukrepi bi bili tu skrajno potrebni in umestni, ker ta prepoved ne povzroča samo padanja cen, marveč tudi drugače škoduje gospodarstvu in še bolj poslabšuje že itak slabo konjunkturo.

Pridelek sliv in izgledi za izvoz.

Letošnji pridelek sliv se ceni, da bo trikrat večji kot lanski, ki je izkazoval 13.000 ton v vrednosti 70 milijonov dinarjev.

Ker se letos pazi, da se slive ne otepajo, marveč trgajo z roko, in je tudi prebiranje in pakovanje pod nadzorstvom oblasti, je kvaliteta blaga mnogo boljša kot sicer.

Tudi izgledi za izvoz so povoljni in se je že pričelo z izvozom v Avstrijo, Nemčijo in Svico, ki se zadnja leta sploh ni zanimala za naše slive.

Batova tvornica v Brodu na Savi?

Casopisne vesti poročajo, da se je zastopnik Bate v Brodu ob Savi pogajal z županom za zgraditev velike tvornice in 200 delavskih stanovanjskih hišic. Razgovori so potekali ugodno ter je zastopnik pred odhodom izjavil, da prične tvornica, ki bo v početku zaposlovala okoli 500 delavcev, obratovati po vsej priliki že spomladi.

Naša vinska razstava v Rotterdamu.

Da se pospešijo naše trgovske zveze s Holansko, zlasti, da plasiramo tam naša vina, se bo po prizadevanju našega tamošnjega generalnega konzula in Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v oktobru otvorila razstava naših vin. Interesenti naj se za pojasnila obrnejo na Zbornico TOI v Ljubljani.

Hrana za vojaštvo.

se bo po odloku vojnega ministrstva odslej nabavljala neposredno pri proizvajalcih in ne kot doslej potom posebnih dobaviteljev. Tako naj proizvajalci ponudijo v nakup: oves, seno, moko in druge poljske pridelke najbližnjemu vojaškemu poveljstvu z naznačbo množine, vrste in cene. Izplačila se bodo izvršila takoj brez posebnih procedur.

Čevljarji proli Bali.

Vsled nameravane ustanovitve tvornice za čevlje v Jugoslaviji, o čemer smo že poročali, je nastalo med obrtniki — čevljarji v Jugoslaviji znatno protestno gibanje. Te dni je tudi ljubljanska Zveza obrtnih zadrug vložila na merodajnih mestih protest, češ, da že dosedanje Bałove Irgovine močno škodujejo čevljarji obrti.

Uvoz našega vina v Avstrijo.

V zadnjem času je naš uvoz vina v Avstrijo po avstrijskih službenih podatkih nekoliko porastel ter smo letos izvozili v Avstrijo 3.241 hl vina nasproti 2.547 hl lani.

Uvoz madžarskega vina pa se je celo podvojil ter dosegel 12.537 hl. Za Italijo in Madžarsko stojimo mi na tretjem mestu kot uvozniki vina v Avstrijo.

Tujski promet na Bledu.

Do konca julija je posetilo Bled 11.337 turistov (1110 več kot lansko leto). Po narodnosti je bilo 4106 Jugoslovanov, 2558 Nemcev, 1933 Avstrijcev, 1755 Čehoslovakov; ostanek odpade na razne narodnosti.

Stalne razstave naših proizvodov v Albaniji.

Vsled naraščajočega prometa z Albanijo je osnoval zavod za pospeševanje zunanje Irgovine stalne razstave naših proizvodov v Korči, Skadru, Draču in v Tirani. Slične stalne razstave je ustanovila tudi Češkoslovaška.

---

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico ,PROJA'!*

Izvoznike hmelja

poziva Zavod za pospeševanje zunanje Irgovine v Beogradu, naj mu pošljejo svoje naslove, ker ima več interesentov za naš hmelj.

Konferenca vinskih izvoznikov.

Te dni se vrši v Novem Sadu konferenca izvoznikov vina. Obravnava se možnost izvoza vina na druga tržišča, zlasti na Nizozemsko.

Vagoni za prevoz sadja.

Koncem tekočega meseca bode izgotovljeno večje število vagonov za prevoz sadja v delavnicah v Subotici. Ti vagoni se bodo dostavili po potrebi raznim direkcijam.

Selitev češke tekstilne tovarne v Jugoslavijo.

Iz Prage javljajo, da se bo češko-slovaška tekstilna tovarna Hugo Löwy iz Tausa preselila z vsemi stroji v Beograd, ker bo imela tam na razpolago cenejše delovne sile in se bo na ta način tudi oprostila razmeroma visokih uvoznih carin.

Nerazprodano vino v Sibeniku.

V Sibeniku je nerazprodanega še 40 vagonov lanskega črnega in 30 vagonov belega vina. Cena je 250—400 Din za hl belega vina.

Trg za naše poljske pridelke v Marseillesu.

Po poročilu našega generalnega konzulata v Marseillu vlada tam veliko zanimanje za naš fižol, pšenico, ječmen, oves in koruzo. Cene so v stalnem porastu. Interesenti, dobe pojasnila pri imenovanemu generalnemu konzulatu.

Slaba trgovina z bohinjiskim sirom.

Poročilo »Slovenca« priča o slabi trgovini s sirom v Bohinju, kjer leži na fisoče kilogramov sira neprdanega. Bajega ima samo en producent na zalogi 180 meterskih stolov.

Likvidacija.

Elektrostrojna zadruga v Dolu pri Ljubljani je stopila v likvidacijo in najupniki javijo terjatve likvidatorju.

Po šlrnem svetu.

Cehoslovaška agrarna reforma.

Dogovor, ki ga je Čehoslovaška sklenila z upravo veleposestev Lichensteina in nemškega viteškega reda je sporazumno zaključena tako da odstopi Lichtenstein državi 110.000 ha in obdrži zase le 50.000 ha zemlje, nemški viteški red pa bo od 21.000 ha oddal 9000 ha državi.

Nemški revizionisti na delu.

Nemško časopisje zahteva po govoru ministra Treviranusa zopet revizijo mirovnih pogodb, ki naj bi vrnila Nemčiji poljski koridor do Balliškega morja (na Gdynj), vrnila Posaarju in dovolile združitve z Avstrijo ter gradbo strateških železnic.

Zahteve so seveda naletele na vesplošen odpor, ker bi bilo treba vsled tega popolnoma izpremeniti zemljevid Evrope. Posebno Poljska ne bo nikdar dovolila zopetno odvzetje zgodovinskega poljskega ozemlja in se tako oropali edinega gospodarskega izhoda na morje.

Zitna letina Amerike.

Zadnje cenitve wasingtonskega poljedelskega urada kažejo, da je pridelek pšenice nekoliko boljši kot lanski, namreč 820 milijonov bušlov nasproti 806 lanskim.

Cenitev pridelka koroze kaže slabšo letino: 2212 milijonov bušlov nasproti 2621 lanskim.

Oveš bo nekaj boljši od lanskega, ko je bila letina izredno slaba ter se ceni na 1316 milijonov bušlov (lani 1203).

Tudi ti zadnji podatki so očitvidno previsoki, ker ne upoštevajo še velikih posledic dolgotrajne suše, ki je močno škodovalo vsem pridelkom, tako, da se more reči, da bo pridelek pri vseh vrstah manjši od lanskega.

Zopet podražitev kruha v Franciji.

Dne 18. t. m. se je kruh v Franciji zopet podražil za 5 centimov pri kg ter stane kg kruha 2.40 fr. Tekom zadnjih treh tednov se je cena kruhu na Francoskem podražila za 25%.

Brezposelnost v svetu.

Z brezposelnostjo se ne slabša samo gospodarska konjunktura, marveč kažejo zadnji pojavi v raznih državah, da postaja naraščajoča brezposelnost tudi z vsakim trenutkom večja nevarnost za obstoječi družabni red.

Na Madjarskem, kjer je število brezposelnih naraslo na skoraj pol milijona, grozi stavka, ki je določena za prvi september ter ulegne zavzeti zelo nevaren razmah, ako vlada ne bo podvzela vsaj najnujnejših korakov za omejitev nezaposelnosti.

Anglija, ki ima tudi močno naraščajoče mase nezaposlenih pripravlja načrt za desetodstotno obdavčbo vsega uvoženega blaga in bo dohodke iz te davščine uporabljala za omejevanje brezposelnosti, obenem pa pripravlja načrt za naseljevanje lastnih, nezaposlenih državljanov v Kanadi in Avstraliji in mnogo investicijskih del v velikem obsegu, pri katerih naj brezposelnih najdejo zaposlitev.

Nič boljši ni položaj v Italiji, pa tudi Nemčija se mora boriti s tem zlom, ki je zavzelo prav tam rekordno višino. Brezposelnost je največji izdelek državnih proračunov Anglije in Nemčije.

V Jugoslaviji je sicer število brezposelnih zelo veliko in še vedno narašča; vendar pa izdaleka ni še za primerjati s stanjem v teh državah. Ako pa pride v kratkem do izvedbe načrtov za gradbo cest, železnic in drugih projektov, bomo poleg Francije postali edina država brez brezposelnih v Evropi.

Zboljšanje češkoslovaške zunanje trgovine.

Podatki češkoslovaške zunanje trgovine v juliju kažejo znaten napredek. Izvoz je znašal po vrednosti 1426 milijonov, uvoz pa 1313 milijonov Kč aktivna. Zaključek za prvih sedem mesecev izkazuje 9.879 milijonov Kč uvoza ter je letošnja bilanca za prvih sedem mesecev aktivna za 513 milijonov Kč, medtem ko je bila lani za 709 milijonov Kč pasivna.

Slavka tekstilnih delavcev v Franciji.

Ze štiri tedne traja slavka v Francoski tekstilni industriji, ker delodajalci ne zvišajo mezd. Zadnje dneve slavka ponchava, ker so fondi že davno izčrpani ter se je nekaj tisoč delavcev že vrnilo na delo, dočim drugi še vzdržujejo odpor. Stavkujoči so med stavko izgubili že 42 milijonov frankov na mezdah.

Naseljevanje v Kanado prepovedano.

Vsled naraščajoče brezposelnosti je kanadska vlada prepovedala naseljevanje z izjemo mladih poljskih delavcev angleške narodnosti.

Romunski petrolej v Franciji.

Po trgovinskem dogovoru bo nakupila Francija okoli 400.000 cistern petroleja v Romuniji, poleg tega pa dovolila svoboden uvoz romunskega olja.

Rusko-italijanski trgovinski odnošaji.

V zvezi s pravkar sklenjeno trgovinsko pogodbo med Rusijo in Italijo, o kateri zlasti italijansko časopisje trdi, da bo velikega pomena za obe državi, je odpotoval iz Rusije v Milano odposlanec sovjetske vlade, da se razgovori s predstavniki severoitalijanske industrije zaradi uvoza italijanskih industrijskih proizvodov v Rusijo.

Rekordna žetev v Avstraliji.

Poročilo o stanju posevkov v Avstraliji je zelo ugodno ter se računa pridelek na 55 milijonov kvintalov nasploh povprečnemu pridelku 39 milijonov kvintalov v zadnjih petih letih, če do pričetka žetve (v novembru) ne bo kakih posebnih vremenskih nezd.

Čehoslovaška zunanja trgovina.

Bilanca zunanje trgovine v juliju izkazuje 213,4 milijona Kč aktiv, dočim je bila lanska julijska trgovina za 77,6 milijona Kč pasivna. Visoko aktivnost v vrednosti 513,4 milijona Kč izkazuje trgovina v prvih sedmih mesecih, medtem ko je bila lani v istem času za 513,4 milijona Kč pasivna.

Tvornica prožnega stekla.

Te dni je pričela izdelovati v Franciji velika lovarna elastično steklo, nazvano »Similex«. To steklo, ki je v prvih poskusih bilo nekoliko sivkaste barve, se je posrečilo izdelati popolnoma brezbarvno in jasno. Poleg vrednosti, ki jo nudi temu steklu elastičnosti (nezdroljivost), je tudi za tretjino lažje od navadnega stekla in ima to lastnost, da propuša ultravijoletne žarke, ki jih navadno steklo absorbira. Ker bo cena »Similex« stekla razmeroma nizka in baje ne bo višja od one navadnega zrcalnega stekla, je uspeh zagotovljen.

Nemška industrija igračk.

Nemška industrija igračk zaposluje enajst tisoč delavcev in izvažata letno okoli 130 milijonov mark vrednosti v igračkah. Po nemški statistiki smo mi izvozili leta 1928. iz Nemčije 38.700 kg igračk, pa tudi druge države v srednji Evropi kupujejo v veliko večjih množinah nemške proizvode industrije igračk.

Ti podatki nas uče, da bi se tudi v naši državi moralo kaj ukreniti v tem oziru, ker bi pri tem našlo zaposlitev gotovo lepo število nezaposlenih, poleg tega pa bi bil to lep dohodek za domačo (hišno) obrt. Obrtne zbornice bi po svojih zavodih za pospeševanje obrti morale razviti vsaj nekaj propagande v tej smeri.

Italija v znamenju konkurzov.

Skoro ni dneva, da bi v Italiji ne napovedalo konkurza kako večje podjetje. Tako so te dni samo v Rimu napovedale konkurz tri večje industrije, in sicer: industrija avtomobilske karoserije Achille Sarelli, tvornica za konzerviranje rib »S. A. Italiana Industria e Commercio del pesce ter mramorna industrija Marmifera Roberto Sapelli.

Tudi denarni zavodi neprestano zapadajo konkurzom in je sedaj zašla v konkurz popularna banka za male kredite v Milanu »Banca Piccolo Credito«.

Vidiranje potnih listov za Grčijo

smejo po novi odredbi oskrbeti naši in grški trgovci pri obmejni postaji.

Cene na debelo v svetu.

Dočim je indeks cen na debelo v prošlem tednu pokazal padanje cen v Ameriki in naraščanje v Evropi, je položaj tekom tega tedna ravno nasproten ter so v Ameriki cene porastle od 82.9 na 83.1, dočim so v Franciji padle od 80.9 na 80.6, v Nemčiji od 94.4 na 93.7 in v Angliji od 77 na 76.6.

NB. Indeksi so ustvarjeni na različnih bazah ter ni slika cenejšega ali dražjega življenja v teh državah.

Padanje ameriške zunanje trgovine.

Zunanja trgovina Amerike v juliju izkazuje 269 milijonov dolarjev izvoza ter 219 milijonov dolarjev uvoza. Skupni rezultat zunanje trgovine je v juliju nazadeval 30 odstotkov nasproti lanskiemu juliju ter padel tako nizko kot ni bil zadnjih deset let.

Romunsko-italijanska trgov. pogodba.

Te dni je bila izmenjana ratifikacija trgovinskega dogovora med Romunijo in Italijo, ki je bila sklenjena 25. marca t. l.

Veliko zvišanje francoskega proračuna.

Proračunski načrt, ki ga pravkar sestavljajo v Franciji za leto 1931, kaže navzlic štednji povišanje za 6 milijard frankov.

Bolgarska zunanja trgovina

se je letos izboljšala, zlasti v poslednjih treh mesecih ter kaže zaključena bilanca za prvih sedem mesecev letos 862 milijonov lejev aktivnosti.

Ameriško zlato prehaja v Francijo.

V zadnjih treh tednih je bilo iz New Yorka v Francijo odposlanih za 53 milijonov dolarjev zlata.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaj Prosti tečaj

	Din	Din
1 angleški funt	274.40	274.50
1 ameriški dolar	56.40	56.25
1 avstrijski šiling	8.—	7.97
1 belga	7.90	7.85
1 bolgarski lev	—41	—40
1 češkoslovaška krona	1.673	1.67
1 francoski frank	2.219	2.22
1 grška drahma	—731	—73
1 hol. goldinar	22.70	22.70
1 italijanska lira	2.954	2.95
1 madžarski pengő	9.90	9.85
1 nemška marka	13.50	13.47
1 poljski zlot	6.35	6.35
1 rumunski lej	—335	—35
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 španska peseta	—	5.50
1 turška lira	26.80	26.80
1 argentinski pezos	20.50	20.50
1 danska krona	15.165	15.16
1 turška lira zlata	247.—	247.—
1 švedska krona	15.11	15.11
1 zlati frank	10.96	10.96
1 kanadski dolar	56.20	56.20
1 norveška krona	15.11	15.11

Dinar je mednarodno čvrst. Amerikanski dolar, belga in madžarski pengő so neznatno nazadovali.

Španska peseta pa je tekom tedna iznova doživela katastrofalen padeč ter je zopet zdrknila navzdol od 6.22 na 5.50. Španska vlada je pričela z mrzličnimi pripravami, da peseto stabilizira ter očuva špansko gospodarstvo med grozečo škodo.

VREDNOSTNI PAPIRIJ.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 438—439, 7½% Blairovo posojilo 86.50—87.—, 8% Blairovo posojilo 97.25 do 98.—, investicijsko posojilo 88.— do 89.—, tobačne srečke 40 ponudba, 7% posojilo Drž. hipotekarne banke 85.60 do 85.90, 4½% bosanske agrarne obveznice 55—55.50, begluške obveznice 77—80.

Nekoliko so nazadovali papirji Drž. hipotekarne banke, ki so prelečeni leden šli za ravno toliko navzgor. Sicer so kurzi trdni.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanski kreditna banka 125, Prva hrvatska štedionica 910—915, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 124 (povpraševanje), Ruše 280—300, Strojne tovarne 75, Narodna banka 7750—8050, Trboveljska premogokopna 400 do 401, Union 191 do 191.50, Kranjska industrijska družba 288.

Stanje neizpremenjeno, razen papirjev Narodne banke, ki so zopet nazadovali od 8075 na 80.50.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Tržna poročila.

Dalmatinsko olje dražje.

V Južni Dalmaciji se opaža veliko pomanjkanje domačega olja. Ker so tudi izgledi za novi pridelek neugodni, je pričela cena domačega namiznega olja hitro rasti ter je v teh dneh poskočila od 9 Din na 14 Din za kilogram.

Tudi naš železninarski kartel znižal cene.

Na zadnji konferenci železninarskega kartela v Zagrebu so znižali cene za 10 par in sicer pri traverzah na 3-90 Din, pri železu v šipkah na 3-75 Din in pri betonskem železu na 3-65 Din za kg. Ker to znižanje še vedno ne odgovarja znižanju cenam na inozemskih tržiščih, je verjetno, da bo kartel prisiljen iti še navzdol s cenam, kar potrjuje tudi izjava kartelnega trgovskega biroja, ki pravi, da se prave cene šele izdelujejo ter bodo nižje og goriimenovanih.

Znižanje cen za superfosfat,

o katerem poročamo v zadnji številki se je dogovorno z združnimi zvezami določilo tako, da bo stal meterski stoš 18 odstotnega superfosfata v nadrobni prodaji 98 Din, 19 odstotnega pa 111 dinarjev.

TRŽNE CENE V LJUBLJANI,

dne 20. avgusta 1930.

Goveđina za 1 kg: v mesnicah po mestu: I. vrste 22, II. vrste 20 Din; na trgu za 1 kg: govejega mesa I. vrste 18-20, II. vrste 16 do 18, III. vrste 12-16, jezika 17-20, vampov 8-10, pljuč 6-10, jeter 16-20, ledic 18-24, možganov 20-25, loja 5-12 Din.

Tletina za 1 kg: telečjega mesa I. vrste 24-25, II. vrste 20-22, jeter 25-30, pljuč 20-22 Din.

Svinjina za 1 kg: mesa I. vrste 25, II. vrste 22-24, pljuč 10, jeter 15-20, ledic 25 do 30, glave 8-10, parkljev 6, slanine trebušne 18, slanine ribe in sala 22, slanine mešane 19, slanine na debelo 18, masti 24, šunke (gnjati) 30, prekajenega mesa I. vrste 30, II. vrste 25-28, prekajene glave 10 do 12 Din.

Drobnica za 1 kg: kostrunovega 14-15, jagnjetine 18-20, kozličevine 25 Din.

Klobase za 1 kg: krakovskih 42, debrecinskih 42, hrenovk 30-34, safalad 30-34, posebnih 34, tlačenk 24, svežih kranjskih 25, pol prekajenih kranjskih 50, prekajene slanine 24 Din.

Perutnina: piščanec majhen 10-14, večji 15-25, kokoš 25-40, Petelin 25-35, raca

25-35, domači zajec manjši 8-10, večji 14-20 Din.

Ribe za 1 kg: karpa 25-30, ščuke 30-35, postrvi 60, klina 20, mreene 15-20, pečenke 10-15 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2-50 do 3, 1 kg surovega masla 35-40, čajnega masla 44-52, masla 40-44, bohinskega sira 30-32, sirčka 8-10, par jajec 1-75-2-25 dinarjev.

Pijače: 1 liter starega vina 18-22, novega vina 14-18, 1 čaša piva 3-3-50, 1 vrček piva 4-50-5, 1 steklenica piva 5-50-6 Din.

Kruh za 1 kg: belega 5, črnega 4-50, rženega 4-50 Din.

Sadje: 1 kg jabolk I. vrste 8-10, II. vrste 6-7, III. vrste 4-5, hrušk I. vrste 9 do 10, II. vrste 7-8, II. vrste 5-6, ena limona 0-75-1, 1 kg rožičev 8, fig 10, mandeljnov 48, luščenih orehov 48, češpelj 6-7, suhih 14, suhih hrušk 10, breskev 29-32, marelic 24, malin 7-8, grozdja 8-10, 1 liter brusnic 10-12, borovnic 3 Din.

Specerijsko blago za 1 kg: kave Portoriko 80-84, Santos 52-54, Rio 36-40, pražene kave I. vrste 100-110, II. vrste 80-90, III. vrste 66-70, kristalnega belega sladkorja 12-50, sladkorja v kockah 14, kavne primesi 18, riža I. vrste 10, II. vrste 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4-50, navadnega kisa 2-50, 1 kg morske soli debele 2-50, drobne 2-75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7-50, 1 kg testenin I. vrste 10, II. vrste 9, pralnega luga 3-75, čaja 80 Din.

Mlevski izdelki za 1 kg: moke št. »0« 3-95 do 4-10 na debelo, 4-50 na drobno, št. »2« 3-55-3-75 na debelo, 4-25, na drobno, št. »4« 3-3-10 na debelo, 4 na drobno, št. »6« 2-80 na debelo, 3-50 na drobno, kaše 5-6, ješprenjčka 10-12, otrobv 1-75-2, koruzne moke 3-50, koruznega zdroba 4-4-50, pšeničnega zdroba 5-6, ajdove moke I. vrste 6 do 8, II. vrste 8, ržene moke 4 Din.

Zito za 100 kg: pšenice 230-245, rži 200 do 210, ječmena 190-200, ovsna 205-225, prosa 200-210, koruze 185-190, ajde 200 do 220, fižola ribničana 330, prepelničarja 410, 1 kg graha 8-10, leče 8-10 Din.

Kurivo: 1 tona premoga 460, kubični meter trdih drv 180, mehkih drv 90 Din.

Krma za 100 kg: sladkega sena 100, pol sledkega sena 85, kislega sena 75, slame 60 70 Din.

Zelenjave gobe za 1 kg: solate 5-6, endivije 4-5, zgodnjega zelja 2-3, kislega zelja 3-50, ohrovta 2-3, kolerab 6-7, špinacije 6-7, paradižnikov 4-5, kumar 1-2, 100 kumaric za vpisanje 10-12, 1 kg buč 1-2, graha v stročju 8-10, luščenega graha 12-16, fižola v stročju 3-4, luščenega 4 do 6, čebule 2-2-50, česna 12-14, krompirja novega 1-1-50, kisle repe 2-50-3, jurčkov 10-14, korenja 2-4, peteršilja 3 do 4, zelenjave za juho 3-4, zelene paprike 4-6, malansan 12 Din.

Lesni trg.

Ruski les na Madžarskem.

Po budimpeštanskih poročilih, se sklepajo dogovori za veliko dobavo mehkega lesa iz Rusije na Madžarsko po izredno nizkih cenah. Ker je Madžarska doslej veliko večino svojih potreb v tem blagu križa večinoma v Romuniji, se smatra v gospodarskih krogih, da ti nakupi nikakor niso v skladu s sklepi gospodarske male antante.

Težak položaj lesne industrije v Bosni.

Zadnjem času so vsled težke lesne krize v Bosni nekatera lesna industrijska podjetja ustavila obratovanje, druga pa ga omejila na minimum. Tako je tvrdka Babič v Bočcu te dni morala odpustiti okoli 300 delavcev.

Zanimanje za lesno oglje v inozemstvu.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu je prejel povpraševanje po oglju zelene hrastovine, dobro izgorjenim v velikim komadih. Tudi za oglje belega hrasta in bukve vlada zanimanje, toda v manjših količinah. Interesenti naj se obrnejo na omenjeni zavod pod štev. 4380.

Ljubljanska lesna borza.

Prómet na ljubljanski lesni borzi še vedno mlačen. Cene neizpremenjeno iste kol smo jih navedli v 31. številki.

Dovprašuje se po sledečem blagu:

Madriers-Bastings: monte, I., II., III., običajne dimenzije, dolžine vse od 4 m, ali od 2-8 m, ali multipli od 33 cm. Rabi se vsaka množina od 100 m³ naprej, franko vagon Cif Dunkerque.

Hrastovi pragovi, 100.000 komadov v dimenzijah 1*80*13*12, cena franko vagon Sušak pristanišče.

Bukovi hlodi, sveži, I., brez srca, od 40 cm in od 2*50 m dolžine naprej. Prevzame se samo v partijah od 200 m³ naprej.

Bukove in hrastove doge. Še prosi ponudbe v običajnih dimenzijah.

Beli jesen, I., brez srca, 40 in od 2*50 m dolžine naprej. Samo v partijah po najmanj 200 m³.

Oreh, od 35 cm srednjega premera naprej. Oglje, Canello, I., se ga rabi vsaka množina. Cena franko Postojna.

Plačilo se razume z akreditivom v Zagrebu ali v Ljubljani.

Smrekove smezozole, I., II., III., tombante, izključeno gnjilo in razbito, 2500 komadov,

6 m dolžine, 80/120 mm; 800 komadov, 6 m dolžine, 50/120 mm. Dobava v mesecu septembru 1930. Cena naj se glasi franko vagon meja via Postojna tranzit.

Več vagonov bukovih naravnih desk od 27 mm debeline naprej, tombante, z navedbo cene franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon orehovih plohov iz prvega debila od 1*50 m dolžine naprej, debelina od 25 mm naprej. Cena franko vagon meja.

Hrastove in bukove pragove za Francijo se potrebuje vsako množino. Najmanjši kvantum, katerega tvrdka akceptira, je 15.000 komadov. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Hrastovi pragovi: 5000 kom. 2*20*0*20*0*14 m, 5000 kom. 2*10*0*18*0*12 m. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna trz. Dobava naj bi se vršila v treh mesecih proporcionalno razdeljeno.

Večja množina desk smreka-jelka, paralelno, brez razpok in izpadljivih grč, 4 m dolžine, v debelinah od 24 in 48 mm, v širini od 17 cm naprej.

Trami smreka-jelka (Uso Trst), dolžine od 4 do 12 m, v debelinah od 8/8 do 24/29 cm. Cene naj se glasijo franko vagon nakladalna postaja. Plačilo akreditiv.

Smrekovi-jelkovi brzojavni drogovi, zdravi, ravni, očiščeni, dolžine 7, 7*50, 8, in 8*50 m, debelina v vrhu 15/16 cm. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

Trami uso Trst: ca 50 m³ od 16/19 cm, od 4 do 10 (60% 7 in 8 m); ca. 50 m³ od 13/16 cm, od 5 do 8 (80% 7 in 8 m); ca. 80 m³ od 11/13 cm, od 5 do 8 (60% 6 m); ca. 60 m³ bordonalov, 27/27-28/28 cm, ena tretjina; vsi od 30/30 do 31/31 cm, ena tretjina; 6 do 10 m 32/32 do 33/33 cm, ena tretjina; nadalje ca. 100 m³ desk, podmernih, 24 mm, od 10/16 cm širine, blago paralelno in ostrorobo, očeljeno, I., II., III., od te robe mora biti 75 m³ od 4 m, ostalih 25 m³ kratka roba, od 2, 2*50, 3, 3*50 m, vse vezano po 4 kom. skupaj. Ceno je treba navesti franko vagon nakladalna postaja in najkrajši rok dobave.

Lipovi plohi, I., II., od 40 do 100 mm, od 2 m naprej, od 18 cm naprej. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Smrekove deske, podmerne, 2 do 3 vagonne, III., konične ali tombante, gorenjske provenijence, v debelinah 18, 23, 28 mm, 1 vagon moralov, smrekovih, tombante, v sledečih merah: 400 kom. 4 m, 98/98 mm, 300 komadov 4*50 m, 78/78 mm, 200 komadov 5 m, 68/68 mm, 100 komadov 5*50 m, 68/68 mm, 200-300 komadov 6 m, 68/68 mm; dobava naj bi se vršila v dveh tednih po dnevu naročitve. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

300 komadov jelovih anten v dolžini od 15 do 18 m, premer v sredini največ 19 cm. Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna.

OPOZORILO.

Ker se dogaja, da so nekateri naročniki tako (milo rečeno!) malomarni, da se še po posebnem opominu ne zavedajo svoje dolžnosti in naročnine še do danes niso poravnali, jih tem potom ponovno opozarjamo na njihovo dolžnost. V nasprotnem slučaju naj nam vrnejo vse dosedaj prejete neplačane izvode, ker bodemo sicer prisiljeni do nam zelo neljubih, za take malomarneže pa vsekakor umestnih, dasiravno neprijetnih korakov.

Trgovstvu v čast pa naj bo povedano, da je število teh majhno, ter bo zado-
stovalo za **objavo njihovih imen** par strani našega lista, na kar še posebej opozarjamo.

Uprava.

Oglasi v »Malem trgovcu« se naj-
bolje renirajo, ker ima med vsemi li-
soči naročnikov edino le resne kupce!

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles
in otroških vozičkov. Ljubljana, Kar-
lovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Polnomasni sir »trapist«

po 25 Din kg in čajno maslo po 45 Din
kg nudi Savezna mlekarna v Dolenji
Lendavi.

Najboljše med najbolj-
šim vrvarskim blagom
se izdeluje v

Grosupljam.

Varstvena znamka ga-
rantira za izbrano, ne-
prekosljivo kvaliteto. To
je blago, ki bode zado-
voljilo Vaše odjemalce.
Vam zagotovilo tra-
jen dober zaslužek, ki
ga dajejo le zadovoljni
odjemalci. — Poskusite
tudi Vi!

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGO-
VINA R. MIKLAVC, »Pri Škofu«,
Ljubljana, katera obstoja že preko
60 let in razprodaja na debelo in
drobno manufakturno, sukneno in
vse v to stroko spadajoče blago, na-
znanja svojim cenj. odjemalcem, ka-
kor tudi vsem gg. trgovcem, ki kri-
jejo svojo zalogo v Ljubljani, da je
povečala svoje trgovske lokale v celo
prvo nadstropje.

Tvrdba drži na zalogi samo blago
iz priznanih najboljših svetovnih to-
varn v veliki izbiri in najnovejših
vzorcih; cene so vsled prvovrstnih
zvez jako ugodne. Zaloga se lahko
vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča
cenj. občinstvu tvrdba

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Lingarjeva — Medarska ulica — Pred Škofijo

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRA-
ŽENE KAVE, MLETIH
DIŠAV IN RUDNINSKE
VODE

TOČNA IN SOLIDNA
POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!